

جامعه و فرهنگ قرقیزستان

نیمه دوم دی ۱۴۰۱

دوره جدید - شماره ۸

شماره مسلسل: ۸۸

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

رایزنی فرهنگی
سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

دو هفته نامه جامعه و فرهنگ قرقیزستان

نشریه فارسی رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

مدیرمسئول و سرویراستار: ابوذر طوقانی

گردآوری و ترجمه مطالب: جاوید میرزایف

طراحی و صفحه آرایی: النورا نوسوبعلی یوا

نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.
درج مطالب در این نشریه الزاماً به معنی تأیید تام و تمام محتوای آنها نیست.

قرقیزستان، بیشکک، خیابان عشق آباد، شماره ۲۵

+۹۹۶۳۱۲۹۰۳۷۹۹

raizani.ir.kg@mail.ru

https://t.me/iran_culture_kg

https://www.instagram.com/iran_culture_kyrgyzstan/

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100083784185016>

https://www.youtube.com/channel/UCprdXoZpYgFENpOI_3Kmdlg

<https://ky.icro.ir/Bishkek>

درباره ماهنامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان»

شناخت و درک صحیح جامعه و فرهنگ کشورهای دیگر به ویژه کشورهای همسایه و پیرامون، پایه و اساس برقراری و توسعه روابط فرهنگی با آنهاست و بدون این شناخت، سیاستگذاری، برنامه ریزی و فعالیت فرهنگی بین المللی و منطقه ای اعتبار و اثربخشی مناسبی نخواهد داشت. توسعه صحیح روابط فرهنگی ایران و منطقه آسیای مرکزی (در اینجا قرقیزستان) نیز مستلزم دستیابی به درکی درست و مبتنی بر واقعیات عینی از جامعه و فرهنگ امروز این کشورها و مردمانی است که در این منطقه زندگی میکنند.

ارائه تصویری روشن و مبتنی بر عینیات از جامعه و فرهنگ آسیای مرکزی و تحولات، سیاست ها، برنامه ها و اقدامات مهم این کشورها در حوزه جامعه و فرهنگ می تواند ضمن کمک به تأمین اشراف خبری-اطلاعاتی نظام به مسائل و تحولات دینی فرهنگی منطقه و محیط بین الملل، مراکز و نهادهای تصمیم گیر در داخل کشور را در اتخاذ سیاست ها و راهبردهای بلندمدت و کوتاه مدت فرهنگی و تنظیم روابط فرهنگی بر اساس مختصات هر یک از کشورهای منطقه یاری نماید.

رایزنی فرهنگی سفارت ج.ا.ایران در جمهوری قرقیزستان با درک این مسئله و با وقوف بر اهمیت اطلاع رسانی درست و به موقع از تحولات و رویدادهای فرهنگی اجتماعی منطقه، تهیه و انتشار دوهفته نامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان» را از جمله برنامه های ثابت خود قرار داده است. حفظ و استمرار روند شکل گرفته و نهادینه شده برای تهیه و انتشار این نشریه، تنوع و غنای محتوای آن، در طول این سال ها به عنوان یک سیاست و خط مشی کلی از سوی نمایندگی فرهنگی دنبال شده است.

در سال چهارم (۱۴۰۱) انتشار این نشریه و در دوره جدید فعالیت رایزنی، تلاش می شود ارائه محتوای غنی، اخبار رویدادهای فرهنگی قرقیزستان و در موارد مقتضی ارائه تحلیل روند رویدادها و همزمان افزایش کیفیت طراحی و صفحه آرایی بیش از پیش مورد توجه و اهتمام قرار گیرد. امید می رود خوانندگان مطالب این دوهفته نامه با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات ما را در ارتقای کیفیت و محتوای مطالب یاری نمایند.

ابوذر طوقانی

رایزن فرهنگی ج.ا.ایران در

بیشکک - قرقیزستان

فهرست مطالب این شماره:

- روابط قرقیزستان و عربستان سعودی ۵
- سفر رئیس ستاد کل عربستان سعودی به بیشکک ۱۶
- همکاری قرقیزستان و بلغارستان در حوزه گردشگری ۱۷
- طراحی مجموعه روسری‌های قرقیزی ۱۸
- برگزاری کنسرت آلمانی - فرانسوی در بیشکک ۱۹
- دیدار رئیس مجلس با مدیر کل بنیاد خیریه بین‌المللی اماراتی در قرقیزستان ۲۰
- قرقیزستان صادرات ارز نقدی را ممنوع کرد ۲۱
- رونمایی یک ابررایانه در نهاد ریاست جمهوری ۲۲
- افزایش ۱.۵ برابری حجم مبادلات تجاری قرقیزستان و روسیه ۲۳
- برگزاری اولین نمایش فیلم «بوی درمنه» در بیشکک ۲۴
- دیدار بانوی اول قرقیزستان با همسر رئیس‌جمهور ایران در تهران ۲۵

روابط قرقیزستان و عربستان سعودی

خلاصه:

روابط عربستان و قرقیزستان در طی دوره ۳۰ ساله دارای فراز و نشیب زیادی بوده است. در عرصه سیاسی عربستان سعودی یکی از اولین کشورهای عربی بود که استقلال جمهوری قرقیزستان را در ۳۰ دسامبر ۱۹۹۱ به رسمیت شناخت و پس از حدود ۱۷ سال نخستین سفارتخانه این کشور در قرقیزستان افتتاح شد. تا آن زمان از طریق اقامت در آلمانی روابط دیپلماتیک پیگیری می گردید. روند روابط سیاسی دو کشور به ۵ دوره تقسیم می شود که بخش اول آن روابط بسیار محدود است و در دوره های بعد به تدریج افزایش یافته است. به نظر می رسد بیشترین میزان روابط دو کشور در دوره ۳ ساله اخیر بوده است و در سال گذشته میلادی به اوج خود رسید. در حوزه روابط اقتصادی نیز در سال های اخیر توسعه زیادی صورت گرفته است. برگزاری همایش تجاری دو کشور در عربستان در سال ۲۰۲۲، روند روبه رشد سرمایه گذاری های عربستان در قرقیزستان و حجم کمک های مالی این کشور نشاندهنده افزایش تعاملات اقتصادی دو طرف می باشد.

در بعد فرهنگی روابط دو کشور در حوزه گردشگری گسترش فراوانی داشته است. پس از برگزاری هفته فرهنگی قرقیزستان در عربستان در سال ۲۰۱۶ و دیدارهای دوجانبه مقامات، همکاری های کتابخانه ای دو کشور نیز گسترش یافت. با توجه به توسعه بیش از پیش همکاری سیاسی قرقیزستان و عربستان وزرای خارجه دو کشور که در ماه مارس سال ۲۰۲۲ در بیشکک ملاقات کردند، به توافق رسیدند که در سال ۲۰۲۳ در بیشکک مرکز فرهنگی قرقیزی-عربی به منظور رساندن روابط دوجانبه به سطح مشارکت راهبردی ساخته و در چارچوب روزهای فرهنگی عربستان در قرقیزستان افتتاح شود.

در بعد آموزشی بیشترین میزان نفوذ و تاثیرگذاری عربستان رخ داده است. نخستین دوره این فعالیت ها از طریق بنیاد «طیبه» صورت گرفت اما با ممنوعیت فعالیت این بنیاد از سال ۲۰۰۴، تمرکز فعالیت های عربستان از مسیر «مجمع جهانی جوانان مسلمان» که متعلق به عربستان است قرار گرفت. همچنین بنیاد خیریه «السنابل» نیز مرکز دیگری است که فعالیت های آموزشی فراوانی از سال ۱۹۹۰ در قرقیزستان داشته است. ظرف ۵ سال اخیر «السنابل» ده ها ماشین آمبولانس و تجهیزات پزشکی به وزارت بهداشت، صدها لپ تاپ به وزارت آموزش، صدها مساجد به مفتیات و... تقدیم کرده است. این بنیادها عمده فعالیت های خود را از مسیر همکاری با دانشگاه های قرقیزستان پیش برده اند.

این سه سازمان در اثنای ۲۵-۲۰ سال اخیر همکاری بسیار خوبی با هم داشتند که نتیجه آن آموزش و پرورش یک نسل وفادار به اسلام و کشورهای عربی است و خیلی از فارغ التحصیلان آنها در حال حاضر در نهادهای دولتی قرقیزستان در منصب‌های بالا کار می‌کنند.

در بعد نظامی نیز به تازگی در حال افزایش تعاملات دو طرفه هستند و به نظر می‌رسد در سال جدید میلادی این بخش از روابط نیز گسترش خواهد یافت.

مقدمه:

پادشاهی عربستان سعودی یکی از اولین کشورهای عربی بود که استقلال جمهوری قرقیزستان را در ۳۰ دسامبر ۱۹۹۱ به رسمیت شناخت و روابط دیپلماتیک بین دو کشور در ۱۹ اکتبر ۱۹۹۲ برقرار شد. پس از افتتاح سفارت عربستان در قرقیزستان در سال ۲۰۰۸، سطح همکاری‌ها و فعالیت‌های عربستان در این کشور افزایش یافت. از آغاز دوران رهبری صدر جباروف که از اکتبر سال ۲۰۲۰ رئیس‌جمهور قرقیزستان است، روابط بین قرقیزستان و عربستان در همه حوزه‌ها رو به رشد است. سال ۲۰۲۲ پر بارترین سال در تاریخچه همکاری‌ها این دو کشور بود. ظرف سال گذشته سفیر قرقیزستان در ریاض و سفیر عربستان در بیشکک هر کدام بیش از ده دیدار با مقامات عالی‌رتبه عربستان و قرقیزستان داشتند و هیأت‌های طرفین به صورت منظم به کشور همدیگر سفر کردند.

در این گزارش تلاش می‌گردد به ابعاد مختلف سیاسی اقتصادی فرهنگی و ... روابط عربستان و قرقیزستان در طی دوران سی ساله پرداخته شود.

بعد سیاسی

پادشاهی عربستان سعودی یکی از اولین کشورهای عربی بود که استقلال جمهوری قرقیزستان را در ۳۰ دسامبر ۱۹۹۱ به رسمیت شناخت و روابط دیپلماتیک بین دو کشور در ۱۹ اکتبر ۱۹۹۲ برقرار شد. در ژوئن ۱۹۹۲ سفر یک هیئت سعودی به ریاست شاهزاده ترکی بن محمد بن سعود الکبیر و در اکتبر همان سال سفر رسمی عسکر آقایف رئیس‌جمهور وقت قرقیزستان به عربستان سعودی انجام شد که پایه و اساس همکاری‌های سیاسی بین دو کشور را گذاشت. سپس پنج سال رویدادهای مهم سیاسی صورت نگرفت تا اینکه در نوامبر سال ۱۹۹۷ آپاس جوماگولف نخست‌وزیر وقت قرقیزستان طی یک سفر کاری از عربستان سعودی بازدید کرد و در اثنای آن دیدارهایی با شاهزاده مجید بن عبدالعزیز آل سعود، فرماندار استان شرقی، رئیس بانک توسعه اسلامی، رؤسای اتاق‌های بازرگانی و صنایع شهرهای مکه، جده و مرکز فناوری جده داشت.

سپس هفت سال روابط سیاسی دوجانبه دوباره رو به رکود شدند و از سال ۲۰۰۴ شروع به توسعه کردند. در ژوئن ۲۰۰۴، یک هیئت رسمی مجلس شورای عربستان سعودی به ریاست شیخ صالح بن حمید از قرقیزستان بازدید و با رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر و رؤسای مجلس قانونگذاری و مجلس نمایندگان پارلمان قرقیزستان دیدار کرد. از ۲۵ تا ۲۸ دسامبر ۲۰۰۴، هیئتی از محافل تجاری قرقیزستان به ریاست صدرالدین جیین‌بکوف مشاور رئیس‌جمهور قرقیزستان در امور تجاری و اقتصادی به دعوت شورای اتاق بازرگانی و صنایع عربستان سعودی در اولین کنفرانس سرمایه‌گذاری قرقیزستان و عربستان سعودی شرکت کرد.

در ژانویه ۲۰۰۵، آلتای بوروبایف رئیس مجلس نمایندگان پارلمان قرقیزستان از پادشاهی عربستان سعودی بازدید کرد و ۱۴ سپتامبر ۲۰۰۵، در نیویورک، در چارچوب شصتین نشست مجمع عمومی سازمان ملل، دیداری بین قورمان‌بک باقی‌یف، رئیس‌جمهوری وقت قرقیزستان و سلطان بن عبدالعزیز آل سعود، ولیعهد عربستان سعودی برگزار شد و طرفین در خصوص افتتاح سفارتخانه‌های خود، برقراری ارتباط هوایی و همکاری از طریق صندوق توسعه عربستان سعودی گفتگو کردند.

۲۲ مه ۲۰۰۷ هشام بن عبدالوهاب زرعه سفیر فوق العاده و تامالاختیار عربستان سعودی در جمهوری قرقیزستان با اقامت در آلماتی استوارنامه خود را به باقی قورمان یک باقی یف رئیس جمهوری قرقیزستان تقدیم کرد. ۵ ژوئن ۲۰۰۷ دکتر

عبدالله بن محمد بن ابراهیم آل الشیخ، وزیر دادگستری عربستان سعودی از قرقیزستان بازدید کرد و طی آن با قورمان یک باقی یف رئیس جمهور و آلماس یک آتامبایف نخست وزیر دیدار کرد و در آن مسائل مربوط به برگزاری دیدارهای متقابل در بالاترین سطح و جذب سرمایه گذاری و کمک های مالی و فنی به قرقیزستان مورد بررسی قرار گرفت. ۲ سپتامبر ۲۰۰۷ جوسوپ یک شریپوف سفیر فوق العاده و تامالاختیار جمهوری قرقیزستان استوارنامه خود را به عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود پادشاه عربستان سعودی تقدیم کرد.

سال ۲۰۰۸ را می توان یکی از فعال ترین سال های روابط دوجانبه قرقیزستان و عربستان نامید. آن سال سفارت قرقیزستان در عربستان افتتاح شد. ۲۸ ژانویه ۲۰۰۸، سفر رسمی عدنان قارابایف وزیر امور خارجه قرقیزستان به پادشاهی عربستان سعودی انجام شد که اولین سفر در سطح وزیر امور خارجه در تاریخچه روابط دوجانبه قرقیزستان و عربستان کشور بود. طی این سفر ملاقات و جلسات سرنوشت ساز با مشارکت سران شاخه های مختلف حکومت عربستان سعودی، از جمله قوه های مقننه و مجریه و همچنین سران سازمان های بین المللی و منطقه ای صورت گرفت. در ۱۷ مارس ۲۰۰۸، شاهزاده الولید بن طلال طی یک سفر کوتاه از بیشکک بازدید و با ایگور چودینوف نخست وزیر قرقیزستان دیدار کرد. ۸ - ۷ ژوئیه ۲۰۰۸، یک هیئت سعودی به ریاست سعد البداح، رئیس کمیسیون ملی اشتغال عربستان سعودی طی یک سفر کاری به بیشکک آمد و با عدنان قارابایف وزیر امور خارجه، توفتوسون صبوروف معاون رئیس کمیته دولتی مهاجرت و اشتغال و تمیرخان صوبانوف معاون وزیر امور داخله قرقیزستان ملاقات کرد. هدف اصلی از این دیدار، بحث در مورد موضوع جذب نیروی کار از قرقیزستان به عربستان سعودی بود. ۲۴ - ۲۲ دسامبر ۲۰۰۸ و ۱۱ - ۷ ژانویه ۲۰۰۹ بیشکک میزبان نمایندگان وزارت نفت و منابع معدنی، وزارت بهداشت، وزارت آموزش عالی، وزارت کشاورزی، اداره کل آموزش حرفه ای، اداره کل گردشگری و میراث عربستان سعودی بود. هدف اصلی از سفر این هیئت بزرگ، آشنایی طرف سعودی با ظرفیت های قرقیزستان و بحث در مورد زمینه های امیدوارکننده همکاری های دوجانبه بود.

در مجموع پنج سالی را که قورمان یک باقی یف ریاست جمهوری قرقیزستان را بر عهده داشت، می توان سال های رشد و توسعه روابط سیاسی میان قرقیزستان و عربستان دانست. در آن بازه زمانی ریاست جمهوری قرقیزستان مانند سایر کشورهای منطقه، به ویژه تاجیکستان سیاست برقراری و توسعه همکاری با کشورهای عربی را راه انداخته بود. پس از انقلاب سال ۲۰۱۰ در قرقیزستان و سرنگون شدن دولت باقی یف و به قدرت رسیدن آلماس یک آتامبایف یک دوره توقف در این روابط اتفاق افتاد تا اینکه دوباره از سال ۲۰۱۳ از سر گرفت و حتی فعال تر شد.

در بازه زمانی ۶ تا ۹ می ۲۰۱۳، برای اولین بار روزهای فرهنگ عربستان در قرقیزستان برگزار شد. در ژوئیه ۲۰۱۳، عبدالرحمن بن سعید بن محمد الجمعه، سفیر فوق العاده و تامالاختیار عربستان سعودی استوارنامه خود را به آلماس‌یک آتامبایف رئیس‌جمهور قرقیزستان تقدیم کرد. در بازه زمانی ۱۲ تا ۱۴ اوت ۲۰۱۳، یوسف البسام، نایب رئیس صندوق توسعه عربستان سعودی از قرقیزستان بازدید کرد. در جریان این سفر، دیدارهایی با ریاست جمهوری قرقیزستان برگزار شد و قرارداد وام پروژه بازسازی فاز ۳ بزرگراه «تراز- طلاس- سوسامیر» به مبلغ ۱۰ میلیون دلار آمریکا امضا شد. در بازه زمانی ۲۳ تا ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۳، دیدار رسمی عبدالله بن محمد بن ابراهیم آل الشیخ رئیس مجلس شورای عربستان از قرقیزستان برگزار شد. در جریان این بازدید، دیدارهایی بین رئیس مجلس شورای اسلامی و آلماس‌یک آتامبایف رئیس‌جمهور، اصیل‌یک جین‌یکوف رئیس مجلس و جانتوتو ساتیبالدیف نخست‌وزیر قرقیزستان برگزار شد. در این دیدارها موضوعاتی در خصوص برگزاری سفرهای دوجانبه در سطح عالی، تقویت همکاری‌های بین‌پارلمانی، گسترش روابط تجاری و اقتصادی و پایه حقوقی دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در اکتبر ۲۰۱۳، فهد بن سلیمان بالغنیم، وزیر کشاورزی عربستان از قرقیزستان بازدید کرد و با آلماس‌یک آتامبایف رئیس‌جمهور و اصیل‌یک جین‌یکوف رئیس مجلس دیدارهایی داشت و جلسه گسترده‌ای با حضور نمایندگان وزارتخانه‌های کشاورزی قرقیزستان و عربستان برگزار شد.

در بازه زمانی ۷ تا ۹ ژانویه ۲۰۱۴، شاهزاده خالد بن سعود آل سعود، معاون وزیر امور خارجه عربستان سعودی از قرقیزستان بازدید کرد. در این بازدید، دیدارهایی با اصیل‌یک جین‌یکوف رئیس مجلس، جانتوتو ساتیبالدیف نخست‌وزیر، ارلان آبدیلدایف وزیر امور خارجه قرقیزستان و دیگران برگزار شد. همچنین در این سفر موافقتنامه عمومی بین قرقیزستان و عربستان و موافقتنامه مبادله زمین برای ساخت سفارتخانه‌های دو کشور امضا شد. ۱۲ تا ۱۳ مه ۲۰۱۴، هیئتی از قرقیزستان به سرپرستی ارلان آبدیلدایف وزیر امور خارجه قرقیزستان برای شرکت در اولین نشست مجمع اقتصادی عرب برای همکاری با کشورهای آسیای مرکزی و آذربایجان از عربستان سعودی بازدید کرد. در این مراسم وزرای امور خارجه، دارایی و اقتصاد کشورهای اتحادیه عرب، آسیای مرکزی و آذربایجان حضور داشتند. در چارچوب این سفر دیدارهای دوجانبه با رئیس مجلس شورا، وزیر امور خارجه و مدیر برنامه صادرات صندوق توسعه عربستان صورت گرفت.

۲۷ فوریه ۲۰۱۹ چینگیز آیداربکوف، وزیر امور خارجه قرقیزستان در شهر ریاض با ابراهیم بن عبدالعزيز العساف، وزیر امور خارجه عربستان در چارچوب اولین سفر رسمی در سطح وزیر خارجه قرقیزستان دیدار کرد. در بازه زمانی ۱۵ تا ۱۷ دسامبر، سورون‌بای جین‌یکوف، رئیس‌جمهوری قرقیزستان به دعوت سلمان بن عبدالعزيز آل سعود، پادشاه عربستان سعودی، طی یک سفر رسمی از این کشور بازدید کرد. در این سفر دیدارهایی با سلمان بن عبدالعزيز آل سعود، پادشاه عربستان سعودی انجام شد. طرفین مذاکراتی را در قالبی محدود و گسترده انجام دادند، چشم‌انداز همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های تجاری، اقتصادی، فرهنگی و بشردوستانه را مورد بحث و بررسی قرار دادند و در ادامه مذاکرات، تعدادی موافقت‌نامه دوجانبه با هدف تعمیق همکاری‌های مشترک بین قرقیزستان و عربستان سعودی امضا کردند. سورون‌بای جین‌یکوف در چارچوب این سفر رسمی با رئیس مجلس شورای عربستان، مدیر اجرایی صندوق توسعه عربستان و رئیس بانک توسعه اسلامی نیز دیدار و گفتگو کرد.

از آن زمان و به ویژه از آغاز دوران رهبری صادر جباروف که از اکتبر سال ۲۰۲۰ رئیس‌جمهور قرقیزستان است، روابط بین قرقیزستان و عربستان در همه حوزه‌ها رو به رشد است. سال ۲۰۲۲ پر بارترین سال در تاریخچه همکاری‌ها این دو کشور بود. ظرف سال گذشته سفیر قرقیزستان در ریاض و سفیر عربستان در بیشکک هر کدام بیش از ده دیدار با مقامات عالی‌رتبه عربستان و قرقیزستان داشتند و هیأت‌های طرفین به صورت منظم به کشور همدیگر سفر کردند، از جمله اولین سفر رسمی وزیر امور خارجه عربستان به قرقیزستان در ۲۱ مارس ۲۰۲۲ و سفر معاون وزیر سرمایه‌گذاری عربستان به قرقیزستان در ۳۰ نوامبر ۲۰۲۲. قرار بود، سال گذشته سفر رسمی رئیس‌جمهور قرقیزستان به عربستان صورت گیرد، اما به دلایلی این رویداد برای سال ۲۰۲۳ موکول شد.

در مجموع، تاریخچه روابط سیاسی قرقیزستان و عربستان را می‌توان به چهار مرحله تقسیم کرد:

۱. از سال ۱۹۹۲ تا سال ۱۹۹۷. مرحله اول چندان موفقیت‌آمیز نبود، به دلیل اینکه قرقیزستان مرتکب اقدامی شد که از نظر حقوق بین‌الملل در سیاست بین‌الملل کاملاً غیرقابل قبول بود. قرقیزستان اورشلیم را به عنوان پایتخت تجزیه‌ناپذیر اسرائیل به رسمیت شناخت که اساساً با تمام قطعنامه‌های سازمان ملل متحد و قوانین بین‌المللی حاکم بر وضعیت حقوقی این شهر مغایرت داشت. چنین اقدامی باعث رکود کامل همه روابط با جهان عرب شد. دلیل این اقدام حقوقی بین‌المللی وزارت خارجه قرقیزستان تا به امروز نامعلوم است.
۲. از سال ۲۰۰۴ تا سال ۲۰۰۹. در این مرحله که تقریباً کاملاً زمان ریاست قورمان‌بک باقی‌یف بود، وزارت خارجه قرقیزستان موفق شد روابط بهتری با جهان عرب برقرار کند. اما همکاری جدی سیاسی و اقتصادی با کشورهای حوزه خلیج فارس به طور کلی و عربستان سعودی وجود نداشت. در عین حال، نباید تصور کرد که علت فقط انفعال طرف قرقیزی بود. پس از جلسات و گفتگوهای متعدد با محافل تجاری و مقامات عربستان در مورد توسعه همکاری‌های دوجانبه، کارشناسان قرقیزستان به این نتیجه رسیدند که سعودی‌ها خود مشتاق توسعه فعالانه روابط با کشوری کوچک در آسیای مرکزی نیستند. به گفته آنها، دلایل زیادی برای این امر وجود داشت، از جمله وضعیت سیاسی و اقتصادی در عربستان، عدم حمایت قانونی از سرمایه‌گذاری خارجی در قرقیزستان و عدم درک ویژگی‌های خاص سیاست‌های خارجی پادشاهی‌های خلیج فارس در رهبری قرقیزستان.
۳. از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷. در این مرحله که دوره رهبری آلماس‌بک آتامبایف بود، قرقیزستان حاصل زحمات دولت قبلی را برداشت و پایه‌ای محکمی برای همکاری‌های بعدی گذاشت. از ۹ موافقتنامه میان دو کشور، ۸ سند در همین مرحله به امضا رسیده بود.
۴. از سال ۲۰۱۹ تا امروز. در این مرحله که یک سال قبل از آمدن صادر جباروف آغاز شد، ما شاهد رشد و توسعه بیش از پیش روابط میان دو کشور هستیم و با توجه به پروژه‌های طرفین و ۱۵ سندی که در حال بررسی است، دامنه این همکاری‌ها باز هم گسترده‌تر خواهد شد.

در اواخر سال ۲۰۲۲ سفارت‌ها و وزارت‌های دو کشور موضوع سفر رسمی صادر جباروف، رئیس‌جمهور قرقیزستان به عربستان را مورد بررسی مفصل قرار دادند و انتظار می‌رود که در نیمه اول سال ۲۰۲۳ این سفر صورت بگیرد و مرحله جدید روابط دوجانبه را آغاز نماید.

بعد تجاری - اقتصادی

در حال حاضر سهم عربستان سعودی در مبادلات تجاری قرقیزستان کم و تقریباً معادل ۱ درصد از حجم کل مبادلات کشور است. در بازه زمانی ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶ حجم مبادلات تجاری ۲.۵ برابر افزایش و در سال ۲۰۱۶ ۲۳.۱ درصد کاهش یافت و به ۱ میلیون دلار آمریکا رسید. در آن سال صادرات قرقیزستان به عربستان ۴۰ درصد کاهش و واردات ۱۱.۱ درصد افزایش یافت.

از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲ مبادلات تجاری روند مثبت و افزایش ۷۷ درصدی (از ۶۴۸.۶ هزار دلار به ۱.۱۵ میلیون دلار آمریکا) داشته است. صادرات قرقیزستان به عربستان در این دوره عمدتاً شامل میوه‌های تازه و خشک، لوبیا، عسل، آجیل، سبزیجات و غیره بوده است. در این دوره واردات از عربستان به قرقیزستان نیز ۶۱.۳ درصد افزایش داشت (افزایش از ۳۴۶.۵ هزار دلار به ۵۵۸.۱ هزار دلار) که شامل خرمای تازه، دارو، محصولات پلاستیکی (پلی‌اتیلن)، فرش، ملافه و سایر کالاها بود.

با این وجود، همکاری‌های تجاری و اقتصادی قرقیزستان و عربستان به طور تدریجی و پیوسته در حال توسعه است و بازدیدهای رسمی منظم هیئت‌های دو کشور دلیل این گفته‌هاست. ماه مارس ۲۰۱۷ در شهر ریاض، در اولین نشست کمیته مشترک همکاری قرقیزستان و عربستان طیف گسترده‌ای از موضوعات همکاری در زمینه اقتصاد، تجارت، سرمایه‌گذاری، کار، بهداشت، محیط زیست، صنعت، استانداردسازی، هوانوردی، انرژی، روابط کنسولی، مهاجرت، کشاورزی، منابع آب، آموزش عالی، ورزش، علم و فناوری از طریق محافل تجاری دو کشور و غیره مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

قرقیزستان و عربستان در ادامه تقویت و توسعه روابط، در سال ۲۰۱۹ پروتکل همکاری را امضا کردند. این پروتکل زمینه‌های همکاری مانند تجارت، امنیت، انرژی، بهداشت و درمان، حوزه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری و همچنین گردشگری را پوشش می‌دهد. علاوه بر همکاری‌های دوجانبه، قرقیزستان و عربستان به صورت چندجانبه در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل، سازمان تجارت جهانی و بانک توسعه اسلامی همکاری نزدیک دارند.

جلسات برای جذب سرمایه‌گذاری در قرقیزستان به طور منظم برگزار می‌شود. همچنین به صورت مستمر کار برای جذب گردشگر به قرقیزستان در حال انجام است. گردشگری بخش بسیار جذابی برای تقویت روابط تجاری در بخش خدمات می‌باشد. در حال حاضر مذاکراتی برای افتتاح پرواز مستقیم به منظور افزایش تعداد گردشگران از عربستان به قرقیزستان که سالانه بیش از ۱۲۰۰۰ نفر هستند، در حال انجام است.

در راستای تعمیق و تحکیم روابط تجاری - اقتصادی ۲۷ فوریه ۲۰۲۲، همایش تجاری دو کشور در عربستان برگزار شد. در این مراسم، برای طرف سعودی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در قرقیزستان و ظرفیت صادراتی این کشور ارائه شد. در این همایش تجاری بیش از ۱۲۰ شرکت‌کننده از جمله مقامات بلندپایه و نمایندگان ۴۵ شرکت قرقیزی و ۶۵ شرکت عربی فعال در حوزه‌های کشاورزی، انرژی، صنعت، فناوری و گردشگری حضور داشتند.

۱۷ فوریه ۲۰۲۲، صادر جباروف، رئیس‌جمهور قرقیزستان، هیئتی از صندوق توسعه عربستان سعودی به ریاست سعود الشمیری، مدیر کل دپارتمان تعاملات آسیا را پذیرفت. طرفین در مورد پروژه‌های سرمایه‌گذاری فعلی و برنامه‌ریزی شده بحث و گفتگو کردند. رئیس‌جمهور تأکید کرد که صندوق توسعه عربستان از توسعه اقتصادی قرقیزستان حمایت قابل توجهی می‌کند، از جمله اجرای تعدادی پروژه‌ها در زمینه کشاورزی، بهداشت و درمان، آبیاری و جاده و ساخت مدارس. طرفین همچنین موضوعات همکاری در چارچوب برنامه مسکن «خانه من» برای سال‌های ۲۰۲۶ - ۲۰۲۱ را مورد بحث قرار دادند و امکان همکاری با صندوق توسعه عربستان در اجرای آن را بررسی نمودند.

در سال ۲۰۲۲ قرقیزستان و عربستان سی‌امین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک را جشن گرفتند. در ارتباط با این سالگرد، در ماه اکتبر در بیشکک میزگرد «قرقیزستان و عربستان سعودی: مشارکت برای توسعه» برگزار شد.

دولت عربستان از زمان استقلال قرقیزستان برنامه‌های توسعه‌ای را که در این کشور اجرا می‌شوند، از طریق صندوق توسعه عربستان تامین مالی می‌کند. این برنامه‌ها شامل تعدادی از پروژه‌ها در زمینه‌هایی جاده‌سازی، بهداشت، آموزش و غیره است. از جمله کمک‌های عربستان به قرقیزستان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- در سال ۲۰۱۲ صندوق توسعه عربستان ۱۰ میلیون دلار وام برای احداث بزرگراه «تاراز - تالاس» اعطا کرد.
- در ژانویه ۲۰۱۴ عربستان ۱۵۰ هزار دلار برای ساخت نمازخانه در ساختمان پارلمان قرقیزستان اختصاص داد.
- در ژانویه ۲۰۱۴ عربستان ۳ میلیون دلار برای ساخت سفارت قرقیزستان در ریاض اختصاص داد.
- در می ۲۰۱۷ صندوق توسعه عربستان سعودی سه قرارداد وام با طرف قرقیزستان امضا کرد: اولی به مبلغ ۳۰ میلیون دلار برای ساخت مدارس، دومی به مبلغ ۳۰ میلیون دلار برای نوسازی بیمارستان کودکان در بیشکک، و سومی به مبلغ ۲۰ میلیون دلار برای تامین مالی جاده شمال جنوب.
- در سال ۲۰۱۷ صندوق توسعه عربستان وام ۳۵ میلیون دلاری برای تامین مالی ساخت جاده کمربندی ایسیق‌کول اعطا کرد.
- در سال ۲۰۱۸ صندوق توسعه عربستان وام ۳۰ میلیون دلاری برای تامین مالی شبکه‌های آبرسانی و فاضلاب روستایی اعطا کرد.

بعد فرهنگی و بشردوستانه

در بازه زمانی ۶ تا ۹ می ۲۰۱۳ روزهای فرهنگ عربستان در قرقیزستان در مرکز فرهنگی اصلی بیشکک برگزار شد. در چارچوب این روزها، کنسرتی در فیلارمونیک، کنسرتی در میدان مرکزی و نمایشگاهی در موزه ملی هنرهای تجسمی برپا شد.

در بازه زمانی ۲۲ تا ۲۶ نوامبر ۲۰۱۶ برای اولین بار روزهای فرهنگ قرقیزستان در عربستان در شهرهای ریاض و جدّه برگزار شد. از طرف قرقیزی هیئت ۳۶ نفره به ریاست وزیر فرهنگ، اطلاعات و گردشگری شرکت کرد. این رویداد در چارچوب سال تاریخ و فرهنگ در قرقیزستان و به افتخار بیست و پنجمین سالگرد استقلال کشور برگزار شد و شامل اجرای کنسرتها و نمایش فیلمها بود. در چارچوب همان روزهای فرهنگی نشست دوجانبه بین وزیر فرهنگ، اطلاعات و گردشگری قرقیزستان و وزیر فرهنگ و اطلاعات عربستان برگزار شد و در نتیجه آن قرار شد فیلمهای مستند و کتاب در مورد قرقیزستان و عربستان سعودی برای آشنایی با سنتها، آداب و رسوم، منابع طبیعی و ظرفیتهای گردشگری دو کشور این کشور ساخته و چاپ شود، و این طرح بعداً عملی شد. در حاشیه روزهای فرهنگ قرقیزستان در عربستان، نشستی بین رئیس کتابخانه ملی قرقیزستان و رئیس کتابخانه ملی عربستان برگزار شد که در نتیجه آن تفاهمنامه همکاری در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی به امضا رسید و بر اساس آن عربستان در همان سال ۵۰ هزار دلار برای ایجاد مرکز فرهنگ و مطالعات عربستان سعودی در کتابخانه ملی قرقیزستان اعطا کرد.

از جمله کمک‌های بشردوستانه عربستان به قرقیزستان می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- در سال ۲۰۱۵ عربستان از طریق هلال احمر چهار مرکز پزشکی با هزینه تخمینی ۳ میلیون دلار در بیشکک، ایسبیک‌کول و دو مرکز در استان اوش افتتاح کرد.
- در ژوئن ۲۰۱۶ مرکز امداد و نجات و کمک‌های بشردوستانه ملک سلمان ۱۰۰ تن کمک‌های بشردوستانه را با سه هواپیما به زلزله‌زدگان استان اوش جمهوری قرقیزستان رساند.
- در سال ۲۰۲۰ مرکز امداد و نجات ملک سلمان برای کاهش تأثیرات همه‌گیری ویروس کرونا ۵۰۰ هزار دلار در قالب تجهیزات پزشکی به قرقیزستان کمک کرد.
- در نوامبر ۲۰۲۱ صندوق بین‌المللی بشردوستانه ملک عبدالله بن عبدالعزیز با همکاری بانک توسعه اسلامی ۵ کلینیک پزشکی سیار، تریلر و آمبولانس تحت برنامه «فاعل الخیر» تقدیم کرد.
- در می ۲۰۲۲ مرکز امداد و نجات و کمک‌های بشردوستانه ملک سلمان ۲۵ تن خرما اهدا کرد.
- در سال ۲۰۲۲ صندوق توسعه عربستان ۳۰۷۹ میلیون دلار برای تجهیز تعدادی از مراکز پزشکی و ایجاد و تجهیز منطقه قرنطینه حیوانات کمک مالی اعطا کرد.

با توجه به توسعه بیش از پیش همکاری سیاسی قرقیزستان و عربستان وزرای خارجه دو کشور که در ماه مارس سال ۲۰۲۲ در بیشکک ملاقات کردند، به توافق رسیدند که در سال ۲۰۲۳ در بیشکک مرکز فرهنگی قرقیزی-عربی به منظور رساندن روابط دوجانبه به سطح مشارکت راهبردی ساخته و در چارچوب روزهای فرهنگی عربستان در قرقیزستان افتتاح شود.

بعد آموزشی

در اواسط دهه ۱۹۹۰ بنیاد خیریه «طیبه» یک دانشکده در بیشکک داشت. این دانشکده از عربستان سعودی سرمایه‌گذاری می‌شد، هرچند اکثر مطلق اساتید آن مصری و فارغ‌التحصیلان دانشگاه الازهر بودند. دانشجویانی که در این مؤسسات تحصیل می‌کردند، اکثراً از خانواده‌های کم‌درآمد بودند و از یک سری مزایا برخوردار بودند، از جمله شهریه پرداخت نمی‌کردند، بهترین دانشجویان برای دوره‌های دانش‌افزایی به دانشگاه الازهر به قاهره و برای تکمیل تحصیل به دانشگاه ام‌القری به مدینه اعزام می‌شدند و اما آنهایی که ظرفیت بیشتری داشتند، در همان کشور میزبان با کمک بنیاد «طیبه» وارد بهترین دانشکده‌های بهترین دانشگاه‌ها می‌شدند تا در آینده مبلغ ایده‌ها و افکار عربستان باشند.

البته، باید گفت که فعالیت بنیاد خیریه «طیبه» با وجود اینکه رسمی بود و معلمان درس‌های غیرعربی از شهروندان کشورهای میزبان بودند و خیلی هم به دین علاقه نداشتند، اهداف اصلی آنها همیشه پنهان و نهفته بود. درس‌هایی که به زبان عربی مربوط بود، مانند صرف و نحو و اسالیب و طرق التدریس، همیشه با ذکر آیات و احادیث و روایات و شرح و تفسیر آن برگزار می‌شد. اساتید عرب در خانه‌های خود و خانه‌های دانشجویان ممتاز که خود عرب‌ها برایشان اجازه می‌کردند، درس‌های اضافی برگزار می‌کردند.

در اواخر سال ۲۰۰۴ فعالیت «طیبه» در قرقیزستان رسماً ممنوع شد. آنگاه رهبران این بنیاد در جده تصمیم گرفتند که عنوان حامی مالی دانشکده را تغییر نام دهند. با این کار آنها بدون مشکلی به کار خود ادامه دادند تا اینکه آلمازیک آتامبایف رئیس‌جمهور قرقیزستان در سال ۲۰۱۳ تصمیم بر بستن دانشکده زبان عربی دانشگاه دولتی معماری بیشکک گرفت. پس از این، اکثر اساتید زبان عربی که از مصر و اردن بودند، در سایر دانشگاه‌های بیشکک استخدام شدند و برخی از آنها هنوز هم مشغول تدریس هستند. سپس در سال ۲۰۱۴ حامی مالی «طیبه» در بیشکک یک مرکز آموزشی بزرگ ساخت که طی سال‌های فعالیت خود خدمات آموزشی رایگان می‌دهد، از زبان عربی گرفته تا مدیریت و بازاریابی.

در همان اواسط دهه ۱۹۹۰ یک سازمان بین‌المللی دیگر وارد قرقیزستان شد که «جمع جهانی جوانان مسلمان» نام دارد و متعلق به عربستان سعودی است. این سازمان به شکل رسمی‌تر کار و بیشتر با دانشگاه‌های دولتی علوم انسانی

همکاری می‌کرد، از جمله دانشگاه دولتی بیشکک و دانشگاه ملی قرقیزستان. «مجمع جهانی جوانان مسلمان» از لحاظ مال و اعتبار بهتر از بنیاد خیریه «طیبه» بود.

دفتر نمایندگی «مجمع جهانی جوانان مسلمان» در بیشکک با «طیبه» همکاری می‌کرد. نمایندگان این مجمع نیز اکثراً مصری بودند. فعالیت آنها بیشتر روی کمک به دانشجویان، خانواده‌های فقیر، برگزاری اردوها برای دانشجویان متمرکز بود و هست. در حال حاضر نماینده این مجمع در بیشکک یک مصری است و سطح کار آن خیلی رشد کرده است. با توجه به اینکه این مجمع کمک‌های بشردوستانه زیادی به قرقیزستان کرده است، از جمله ساخت و ساز مساجد، مراکز آموزشی، خانه‌های بهداشت و... در سراسر کشور، برنامه‌های آن با حضور شهرداران، وزیران و حتی نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور برگزار می‌شوند.

بنیاد خیریه «السنابل» نیز از اواسط دهه ۱۹۹۰ در قرقیزستان فعالیت دارد و رئیس آن هم مصری است. تمرکز فعالیت این بنیاد کاملاً بر حوزه اجتماعی است. ظرف ۵ سال اخیر «السنابل» ده‌ها ماشین آمبولانس و تجهیزات پزشکی به وزارت بهداشت، صدها لپ تاپ به وزارت آموزش، صدها مساجد به مفتیات و... تقدیم کرده است. این سه سازمان در اثنای ۲۵-۲۰ سال اخیر همکاری بسیار خوبی با هم داشتند که نتیجه آن آموزش و پرورش یک نسل وفادار به اسلام و کشورهای عربی است و خیلی از فارغ‌التحصیلان آنها در حال حاضر در نهادهای دولتی قرقیزستان در منصب‌های خوب کار می‌کنند، از جمله مشاور وزیر آموزش، معاون اداره کل امور ادیان، معاون دپارتمان وزارت خارجه، معاون سازمان صدا و سیما. همه این سازمان‌ها باعث این شده‌اند که مردم قرقیزستان نظر بسیار مثبت به هرچه عرب و عربی است، دارد.

بعد نظامی

همکاری قرقیزستان و عربستان در بعد نظامی تاریخ چندانی ندارد. مهم‌ترین رویداد در این حوزه در ماه ژانویه ۲۰۲۳ اتفاق افتاد. در تاریخ ۱۸ تا ۲۰ ژانویه وزیر دفاع قرقیزستان با رئیس ستاد کل ارتش عربستان سعودی در بیشکک دیدار کرد. طرفین در مورد همکاری‌های دوجانبه در حوزه نظامی و چشم‌انداز تعامل بین ادارات دفاعی گفتگو کردند. آنها تأکید کردند که این سفر به توسعه همکاری‌های نظامی بین دو کشور کمک خواهد کرد. در اثنای این سفر رئیس ستاد کل ارتش عربستان با دبیر شورای امنیت، روسای وزارتخانه‌ها و ادارات نیز دیدار و از موسسه نظامی نیروهای مسلح قرقیزستان و بیمارستان نظامی پادگان بیشکک بازدید خواهد کرد. هیئت نظامی خارجی به دعوت طرف قرقیزی وارد قرقیزستان شد و این اولین سفر رهبری نظامی عربستان سعودی به این کشور می‌باشد.

تحلیل و جمع بندی:

با در نظر گرفتن روند طی شده در حوزه‌های مختلف تعاملات دو کشور عربستان و قرقیزستان و تلاش‌های اخیر عربستان در گسترش نفوذ و حضور در منطقه آسیای مرکزی در سال‌های اخیر، به نظر می‌رسد می‌بایست توجه و تمرکز بیشتری بر فعالیت‌های این کشور در قرقیزستان داشت. به ویژه اینکه عربستان در سال‌های گذشته با استفاده از نفوذ و فعالیت بنیادهای آموزشی طیبه، مجمع جوانان مسلمان و بنیاد السنابل در محیط‌های علمی و دانشگاهی و پرورش نسلی از جوانان علاقه‌مند و دوستدار عربستان و گسترش نفوذ اجتماعی این کشور در جامعه قرقیزستان، و همچنین انجام فعالیت‌های بشردوستانه و خیریه، چهره مثبتی از خود به نمایش گذاشته و اکنون آماده بهره‌برداری از سرمایه‌گذاری‌های مادی و معنوی خود در قرقیزستان هستند.

منابع:

<https://www.president.kg/ru>

<https://www.gov.kg/ru>

<https://embassies.mofa.gov.sa/sites/Kyrgyzstan/AR/Pages/default.aspx>

<http://nlkr.gov.kg/>

<https://kabar.kg/>

<https://kg.akipress.org/>

<https://24.kg/>

سفر رئیس ستاد کل عربستان سعودی به بیشکک

۳۰ دی ۱۴۰۱

۱۸ ژانویه ۲۰۲۳ وزارت دفاع جمهوری قرقیزستان میزبان دیداری بین سپهبد بافتی یک یک بولوتوف، وزیر دفاع جمهوری قرقیزستان و سرهنگ فیاض بن حمید الرویلی، رئیس ستاد کل پادشاهی عربستان سعودی بود. در این دیدار طرفین در خصوص همکاری‌های دوجانبه در حوزه نظامی و چشم‌انداز تعامل و تعاون میان ادارات دفاعی بحث و تبادل نظر کردند و تأکید کردند که این سفر انگیزه‌ای برای توسعه همکاری‌های نظامی دو کشور خواهد داشت.

۱۹ ژانویه ۲۰۲۳ جنرال کولوبایف، وزیر امور خارجه قرقیزستان دیداری با سرهنگ فیاض بن حامد الرویلی داشت و در اثنای آن طرفین به رشد سریع توسعه روابط قرقیزستان و عربستان در زمینه‌های مختلف اشاره و بر آمادگی متقابل خود برای تقویت بیشتر آن تأکید کردند. همچنین موضوعات همکاری در زمینه امنیت منطقه‌ای و تعامل در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در پایان این دیدار، طرفین بر ادامه همکاری در حوزه نظامی و هماهنگی مشترک در مورد موضوعات مهم توافق کردند.

۲۰ ژانویه ۲۰۲۳ مارات ایمان‌قولوف، دبیر شورای امنیت قرقیزستان با فیاض بن حمد الرویلی ملاقات کرد و در جریان آن درباره مسائل امنیتی منطقه، وضعیت در زمینه مقابله با تروریسم و افراط‌گرایی و وضعیت کنونی بین‌المللی تبادل نظر صورت گرفت. طرفین مسایل همکاری عملی قرقیزستان و عربستان سعودی هم در زمینه پاسخگویی به چالش‌ها و تهدیدها و هم در زمینه توسعه اقتصادی را مورد بحث و بررسی قرار دادند و مارات ایمان‌قولوف آمادگی خود را برای کار مشترک بیشتر در راستای منافع مردم دو کشور ابراز کرد.

علاوه بر این دیدارها، سرهنگ فیاض بن حمید الرویلی از دانشگاه نظامی نیروهای مسلح قرقیزستان و بیمارستان نظامی پادگان بیشکک بازدید کرد. هیئت نظامی خارجی از ۱۷ ژانویه تا ۲۰ ژانویه ۲۰۲۳ به دعوت طرف قرقیزی مهمان بود. این اولین سفر رهبری نظامی عربستان به قرقیزستان بود، اما سپهبد بافتی یک یک بولوتوف، وزیر دفاع قرقیزستان در مارس ۲۰۲۲ از نمایشگاه جهانی دفاع در شهر ریاض بازدید کرده بود. آن سفر وزیر به دعوت محمد بن سلمان آل سعود، وزیر دفاع عربستان انجام شد و دیداری دوستانه در آن صورت گرفت.

منبع:

<https://mil.gov.kg/?p=9878>

همکاری قرقیزستان و بلغارستان در حوزه گردشگری

۲۳ دی ۱۴۰۱

به گزارش بخش رسانه‌ای وزارت فرهنگ، اطلاعات، ورزش و سیاست جوانان جمهوری قرقیزستان، قرقیزستان و بلغارستان قصد دارند در زمینه گردشگری همکاری نزدیک برقرار کنند. امروز در بیشکک دیداری بین آلتین بک مقصودوف، رئیس این وزارتخانه و ایلین دیمیثروف، وزیر گردشگری بلغارستان برگزار شد. طرفین توافق کردند که پروژه‌ها و موافقت‌نامه‌های مشترکی را برای اجرای آنها تهیه نمایند و کمپین اطلاعاتی را برای افزایش تردد گردشگران دوجانبه ترویج کنند.

منبع:

<https://kabar.kg/news/kyrgyzstan-i-bolgariia-namereny-razvivat-partnerstvo-v-turizme/>

طراحی مجموعه روسری‌های قرقیزی

۲۶ دی ۱۴۰۱

نازگل برابایوا، طراح و بنیانگذار برند «MOiMOLK» مجموعه‌ای از روسری‌ها را ایجاد و به افتخار زنان برجسته قرقیزستان نامگذاری کرد. از جمله آنها می‌توان به بیوبیوسارا بیسنالی‌یوا، تاتی‌بیوبیو تورسون‌بایوا، عایشه قاراسایوا و تلگی ساغیم‌بایوا اشاره کرد و به زودی روسری نیز به نام قورمان‌جان دائنقا ارائه خواهد شد.

به گفته نازگل برابایوا، هدف از این مجموعه یادآوری و ارجاع مردم به تاریخ و فرهنگ مردم قرقیز و تعمیق شناخت نسل جدید در مورد ریشه‌های خود است.

این طراح می‌گوید: «هیچ چیز بهتر از حفظ تاریخ یک قوم از طریق ایجاد و استفاده از محصولاتی که حامل این تاریخ هستند، نیست».

چند هنرمند روی این مجموعه کار و پس از مطالعه بیوگرافی، داستان زندگی و شخصیت زنان، ظرف شش ماه طرح‌های خود را خلق کردند.

این مجموعه همچنین شامل روسری‌هایی با تزئینات سنتی قرقیزی است. تولید همه روسری‌ها در مسکو و ترکیه برای به دست آوردن کیفیت بالا انجام شد.

منبع:

<https://culture.akipress.org/news:1849021>

برگزاری کنسرت آلمانی - فرانسوی در بیشکک

۲۶ دی ۱۴۰۱

۱ بهمن ۱۴۰۱ فیلامونیک ملی به نام توفتوقل ساتیلغانوف بیشکک میزبان کنسرت آلمانی - فرانسوی خواهد بود. به گفته سفارت آلمان در بیشکک، ۶۰ سال از زمانی می‌گذرد که آلمان و فرانسه با امضای پیمان الیزه راه از خصومت به دوستی را در پیش گرفته‌اند.

در پیام سفارت آمده است: «این یک دلیل برای جشن است که می‌خواهیم با دوستان قرقیزستانی خود به اشتراک بگذاریم. به افتخار این رویداد، ما یلیم شما را به یک کنسرت آلمانی - فرانسوی در فیلامونیک ملی به نام توفتوقل ساتیلغانوف در روز شنبه ساعت ۱۸:۳۰ دعوت کنیم. ارکستر ملی قرقیزستان تعدادی از آثار آلمانی و فرانسوی را همراه با تکنوازان متیس روچات و فلوریان اشمیت بارت که از فرانسه و آلمان آمده‌اند، اجرا خواهد کرد.

ورود رایگان است.

منبع:

<https://kabar.kg/news/v-bishkeke-sostoitsia-nemetcko-francuzskii-kontcert-vkhod-svobodnyi/>

دیدار رئیس مجلس با مدیر کل بنیاد خیریه بین‌المللی اماراتی در قرقیزستان

۲۶ دی ۱۴۰۱

نورلان پک شاکیف، رئیس مجلس قرقیزستان با الجمال بشار، مدیر کل دفتر بنیاد خیریه بین‌المللی Human Appeal International دیدار کرد. در این دیدار مسایل همکاری و اجرای پروژه‌های مشترک قرقیزستان و بنیاد خیریه مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

رئیس مجلس با ابراز قدردانی از فعالیت‌های این بنیاد در قرقیزستان، گفت: "به مدت ۱۰ سال، Human Appeal International پروژه‌های مختلفی را اجرا می‌کند که به بهبود زندگی جمعیت ما کمک می‌نماید. توجه ویژه‌ای به توسعه زیرساخت‌های اجتماعی، ساخت مدارس، مهدکودک‌ها و مؤسسات پزشکی می‌شود. این بنیاد منجمله در حل مشکلات اجتماعی در نواحی قرقیزستان و از بین بردن پیامدهای ویروس کرونا کمک‌های زیادی کرد». همچنین نورلان پک شاکیف بر علاقه طرف قرقیزستان به همکاری با یک بنیاد بین‌المللی تاکید و نظر خود را در مورد اجرای پروژه‌های مشترک بیان کرد.

الجمال بشار به نوبه خود، در مورد نیاز به تحکیم و تعمیق روابط برقرار شده، از جمله در زمینه‌هایی مانند جذب سرمایه‌گذاری و گسترش همکاری در زمینه آموزش صحبت کرد. وی همچنین از برنامه‌ریزی برای افتتاح آکادمی بین‌المللی برای آموزش کودکان خبر داد و گفت: «اولویت با کودکان از خانواده‌های کم‌درآمد، یتیم و معلول خواهد بود».

منبع:

<https://kabar.kg/news/toraga-zhk-prinial-gendirektora-blagotvoritel-noi-organizacii-human-appeal-international-v-kr/>

قرقیزستان صادرات ارز نقدی را ممنوع کرد

۲۶ دی ۱۴۰۱

در قرقیزستان ممنوعیت موقت صادرات ارز نقدی از کشور تا تصمیم بعدی کابینه وزیران اعمال شد. مصوبه مربوطه توسط عادل بیک جباروف، رئیس کابینه وزیران امضا شد. این اقدام برای تضمین امنیت مالی و اقتصادی، تثبیت وضعیت در بازار ارز داخلی و همچنین حفاظت از منافع ملی جمهوری انجام شده است.

ممنوعیت موقت به شرح ذیل می‌باشد:

- برای افراد غیر مقیم و اتباع خارجی تا ۵۰۰۰ دلار نقدی.
- برای افراد مقیم و اتباع قرقیزستان تا ۱۰۰۰۰ دلار نقدی.

در پیام دولت آمده است: «در صورتی که ساکنان و شهروندان قرقیزستان بیش از ۱۰۰۰۰ دلار نقد صادر کنند، ۱۰ درصد از مبلغ بیش از حد تعیین شده به عنوان کارمزد دریافت می‌شود. به سرویس مرزی کمیته دولتی امنیت ملی و گمرک دستور داده شد تا اقدامات لازم را برای جلوگیری از صادرات دلارهای آمریکا به صورت نقد انجام دهند».

منبع:

https://24.kg/ekonomika/255795_vkyirgyizstane_vveli_zapret_navyivoz_nalichnoy_inostranoy_valyutyi/

رونمایی یک ابررایانه در نهاد ریاست جمهوری

۲۷ دی ۱۴۰۱

در سال ۲۰۲۲ کابینه وزیران در چارچوب برنامه توسعه زبان دولتی بودجه‌ای را برای خرید یک ابررایانه NVIDIA اختصاص داد که قدرت آن ۱ پتافلاپ است که امکان انجام ۱ کوادرلیون عملیات در ثانیه را فراهم می‌کند. لازم به ذکر است که در حال حاضر کمیسیون ملی زبان دولتی و سیاست زبان وابسته به ریاست جمهوری قرقیزستان و شرکت «Ulut Soft» در حال کار بر روی پروژه‌ای برای معرفی هوش مصنوعی هستند که اطلاعات را به زبان قرقیزی پردازش می‌کند.

امروز در نشست در نهاد ریاست جمهوری به ریاست ادیل بائسالوف معاون کابینه وزیران، رونمایی یک ابررایانه و پروژه هوش مصنوعی با هدف توسعه زبان، علم و فناوری دولتی برگزار شد. هوش مصنوعی در آینده امکان تبدیل متن به گفتار، گفتار به متن، تجزیه و تحلیل و نگارش متون را فراهم خواهد کرد. داده‌های این برنامه را می‌توان از جمله در حوزه علمی و آموزشی، تندنویسی و ارتباطات جمعی استفاده کرد. ادیل بائسالوف در این مراسم گفت: «این پروژه برای دولت از اهمیت راهبردی بالایی برای حفظ و ترویج زبان قرقیزی در عصر فناوری پیشرفته و هوش مصنوعی برخوردار است. با تصمیم رئیس دولت، بودجه‌ای برای خرید یک ابررایانه اختصاص داده شد که قدرت آن امکان انجام ۱ کوادرلیون عملیات در ثانیه را فراهم می‌کند. امروز ظرفیت‌های آن را برای استفاده کل محیط علمی و فنی کشور، همه ارگان‌های دولتی و عمومی علاقه‌مند ارائه می‌کنیم». به گفته وی، دسترسی به همه منابع، یعنی به آخرین اختراعات فنی، فناوری‌های مدرن، دانش و هوش مصنوعی باید به زبان قرقیزی فراهم شود.

ادیل بائسالوف گفت: «ما باید مطمئن شویم که دستیاران تکنولوژیک مختلف نیز به زبان قرقیزی صحبت می‌کنند. این برای همه ما مهم است، به ویژه برای افراد دارای معلولیت. ابررایانه باید شبانه روز به نفع علم و اقتصاد داخلی کار کند. این تجهیزات می‌تواند توسط مؤسسات دولتی، مؤسسات آموزشی و افراد علاقه‌مند استفاده شود». در نتیجه این رویداد، تعدادی از وظایف برای توسعه زبان دولتی تعیین شد، از جمله افزایش قابل توجهی تعداد مقالات در ویکی‌پدیا به زبان قرقیزی.

منبع:

<https://kabar.kg/news/v-administracii-prezidenta-sostoialas-prezentatciia-superkomp-iutera/>

افزایش ۱.۵ برابری حجم مبادلات تجاری قرقیزستان و روسیه

۲۸ دی ۱۴۰۱

به گزارش کمیته ملی آمار قرقیزستان، بر اساس نتایج ۱۱ ماه سال ۲۰۲۲، مبادلات تجاری قرقیزستان و روسیه نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ میلادی ۱.۵ برابر افزایش یافته است.

بر اساس آمار منتشر شده، از ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۲ حجم مبادلات به ۲۹۸۴۶۰۰۰۰۰ دلار رسیده است که ۹۵۴۱۹۱۱۰۰ دلار بیشتر از سال ۲۰۲۱ است. در عین حال، صادرات کالا از قرقیزستان به روسیه ۹۱۷ میلیون دلار (افزایش ۲.۵ برابری) و واردات ۲ میلیارد و ۶۷.۶ میلیون دلار (افزایش ۱.۲ برابری) برآورد شده است.

چین در میان شرکای تجاری اصلی قرقیزستان مقام اول را به خود اختصاص داده است. سهم این کشور از کل حجم مبادلات تجاری ۳۴.۸ درصد است. در رتبه دوم روسیه (۲۸.۲ درصد) و در رتبه سوم قزاقستان (۱۰.۲ درصد) قرار دارد.

منبع:

https://24.kg/ekonomika/255944_tovarooborot_kyrgyzstana_srossiey_vyiros_v15_raza/

برگزاری اولین نمایش فیلم «بوی درمنه» در بیشکک

۲۹ دی ۱۴۰۱

دیروز، ۲۸ دی، در بیشکک اولین نمایش فیلم جدید آی‌پک دایرپکوف «بوی درمنه» با حضور معاون نخست‌وزیر و وزیر فرهنگ قرقیزستان برگزار شد.

این فیلم زندگی روزمره سه نوجوان را روایت می‌کند. آنها هنوز کودک هستند، اما رویدادهای زندگی آنها را با واقعیت خشن بزرگسالان مواجه می‌کند. برخی از والدین مجبور می‌شوند خانواده خود را ترک کنند و به کشور دیگری به امید امرار معاش فرزندان خود بروند، در حالی که برخی دیگر قادر به مبارزه نیستند و به سادگی تبدیل به یک الکلی می‌شوند. بچه‌ها فقط می‌توانند رویا داشته باشند و برای خوشبختی پدر و مادر دعا کنند.

فیلم «بوی درمنه» پس از فیلم موزیکال «آهنگ درخت» (که در بخش جلوه‌گاه شرق سی و هفتمین جشنواره جهانی فیلم فجر حضور داشت) دومین اثر شاخص آی‌پک دایرپکوف کارگردان است.

اولین نمایش بین‌المللی فیلم «بوی درمنه» در اکتبر ۲۰۲۲ در جشنواره بین‌المللی فیلم بوسان (کره جنوبی) برگزار شد.

نویسنده و کارگردان: آی‌پک دایرپکوف. ژانر: درام. مدت: ۹۲ دقیقه.

منبع:

<https://culture.akipress.org/news:1850949>

دیدار بانوی اول قرقیزستان با همسر رئیس جمهور ایران در تهران

۲۹ دی ۱۴۰۱

آیگول جبارووا، بانوی اول قرقیزستان در چارچوب شرکت در اولین کنگره بین‌المللی زنان تأثیرگذار در علم و فرهنگ در تهران که ۳۰ دی ماه برگزار می‌شود، با جمیله علم‌الهدی، همسر رئیس جمهوری اسلامی ایران دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار طرفین در خصوص موضوعات توسعه فرهنگی و بشردوستانه و همکاری در حوزه بهداشت و درمان تبادل نظر کردند.

جمیله علم‌الهدی با خوش‌آمدگویی به آیگول جبارووا از پذیرش دعوت برای شرکت در این کنگره بین‌المللی تشکر کرد. به گفته وی، این رویداد تلاش‌های زنان را برای اجرای پروژه‌هایی با هدف تقویت نقش آنها در جامعه متحد خواهد کرد. آیگول جبارووا، ضمن قدردانی از طرف ایرانی برای این دعوت، گفت که کنگره آتی به بستر گفتگوی خوبی برای بحث در مورد اهمیت مشارکت زنان در توسعه جامعه تبدیل خواهد شد. بانوی اول قرقیزستان تأکید کرد که نقش یک زن امروز بسیار بزرگ و بی‌بدیل است. در قرقیزستان زنان در زمینه‌های مختلف کار می‌کنند، در زندگی عمومی مشارکت فعال و سهم قابل‌توجهی در توسعه کشور دارند.

طرفین توافق کردند از فرصت‌های موجود دو کشور و ظرفیت بالای توسعه روابط در این راستا استفاده کنند.

منبع:

<https://kabar.kg/news/v-tegerane-sostoialas-vstrecha-pervykh-ledi-kyrgyzstana-i-irana/>

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان
Культурное представительство
при Посольстве ИРИ в КР